

gréckokatolíckej cirkvi v Zámutove

VEĽKÝ PÔST

Svätá Štyridsiatnica alebo Veľký pôst - ide o štyridsaťdňové pôstne obdobie prípravy, zamerané na Paschu. Možno povedať, že Štyridsiatnica sa liturgicky začína už v Syropôstnu nedeľu večer, a to večernou s modlitbami sv. Efréma Sýrskeho. V monastieroch na Východe bolo zvykom, že večer po skromnej večeri na Syropôstnu nedeľu sa konal obrad vzájomného odpustenia. Všetci mnísi za prítomnosti veriacich sa navzájom prosili o odpustenie za svoje viny, objímali sa a dávali si znak pokoja. Rovnako aj veriaci prosili jeden od druhého vzájomné odpustenie. Mnísi si pred predstavenými kľakali na kolená a vraveli: „Odpusť mi, otče“ či „Odpusť mi, brat“ a objali sa. Vzájomné zmierenie je prvým krokom na ceste pokánia, na ktorú nás Cirkev pozýva vo Veľkom pôste. Podľa Pôstnej disciplíny Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku (schválenej Radou hierarchov, 6. októbra 2009) prvý deň Štyridsiatnice a piatok Veľkého týždňa (Veľký piatok) platí *zdržanlivosť od mäsa, mlieka a vajec s pôstom*, ľudovo nazývaný prísny alebo strohý pôst; je dovolené raz za deň sa najesť do sýta a pripúšťa sa najviac dvakrát malé občerstvenie. V stredu a piatky počas Štyridsiatnice sa zachováva *zdržanlivosť od mäsa* (požívajú sa bezmäsité pokrmy). V pôstnom období sa nezdobia oltáre kvetmi. Počas celej Štyridsiatnice sa používa tmavočervená liturgická farba bohoslužobných rúch a oltárnych plachiet. Liturgický poriadok predpisuje pre tých, čo sa modlia časoslov (predovšetkým mnísi), že počas Štyridsiatnice sa modlia katizmy osobitným spôsobom tak, že celý žaltár sa pomodlia dvakrát za týždeň.

História Štyridsiatnice siaha do apoštolských čias. Už prvé kresťanské spoločenstvá si v deň židovskej Paschy pripomínali Kristove utrpenie a smrť a v tento deň dodržiavali pôst. Podľa historických prameňov tento tzv. paschálny pôst dodržiavali niektorí jeden deň, iní dva dni, iní ešte dlhšie. V 2. a 3. stor. sa postupne pôst presunul na obdobie pre Paschou, tzv. predpaschálny pôst. V 3. stor. v niektorých cirkvách predpaschálny pôst trval celý týždeň. Tento týždeň dnes nazývame Strastný týždeň (alebo Veľký týždeň) a je to týždeň pred Veľkou nocou. Koncom 3. stor. už veľký pôst trval do 40 dní. Od 4. stor. máme prvé jasné svedectvá o štyridsaťdennom predpaschálnom pôste (Nicejský koncil). Hoci v 4. stor. sa už Štyridsiatnica ustálila v Cirkvi na Východe i na Západe, nemala ešte presný názov a nebola zavedená jednotne. Na Západe sa veľký pôst rozšíril neskôr ako na Východe.

LITURGICKÝ PROGRAM

	<i>Menlivé časti</i>	ZÁMUTOV	ČAKLOV
Pondelok 20.2.2012 <i>Začiatok</i> <i>Veľkého pôstu</i> <i>(Prísny pôst)</i>	Z pondelka s. 108	16.10 <i>Veľkopôstny moleben</i> 16.30 + Michal, Mária	8.30 + Michal
Utorok 21.2.2012	Z utorka s. 109	17.30 * Noemi <i>Moleben k sv. Cyrilovi</i> <i>a Metodovi</i>	
Streda 22.2.2012		17.30 VPD	
Štvrtok 23.2.2012	Zo štvrtka s. 194	16.45 <i>Detská krížová cesta</i> 17.30 + Štefan, Mária <i>mládežnícka</i>	
Piatok 24.2.2012	Z piatka s. 114	7.30 + Ján, Helena, Mikuláš	
Sobota 25.2.2012			
Nedeľa 26.2.2012	4. hl. s.100, z triody s. 171	9.00 * Matúš <i>Liturgia sv. Bazila Veľkého</i>	8.00
Zbierka na charitu			